

Noresund 19.februar 2021

Høringsinnspill fra Noresund skole FAU Endring av skolestruktur og stedsvalg.

Noresund skole FAU er blitt forespurt å komme med en høringsuttalelse vedrørende endring av skolestruktur og stedsvalg. Vi har prøvde å belyse dette så godt som mulig.

Det er ingen tvil om at dette er en stor beslutning som skal tas og det er mange forskjellige argumenter, både positive og negative, som skal veies opp mot hverandre. Og til slutt får vi håpe at den endelige beslutningen blir bra for alle, både innbyggere og nye tilflyttere, næringsliv og investorer (både dagens og fremtidige), sentrum- og servicenæringen og ikke minst alle turister som vil benytte seg av Krødsherad Kommune som ett feriested. Det viktige nå er jo at vi jobber sammen mot et felles mål og skaper ett godt felleskap.

1. Dagens skolestruktur (to barneskoler i Krødsherad, en på Noresund og en på Krøderen, samt en felles ungdomsskole på Krøderen) – fordeler og ulemper

1.1 Elever og barnefamilier

Fordeler:

Det å beholde en skole på hvert tettsted gjør at flere har en skole i nærmiljøet og det skaper ofte en større tilhørighet til sin skole.

Skoleområdet er viktig også utenfor skoletiden og blir gjerne brukt både før og etter skoletid, i helger og ferier. Tilbudene i skolegården brukes også av mindre barn med familier utenfor skoletiden, og det er også et fint sted å møtes for de større barna, og turister og besøkende kan også oppsøke skolegårder for aktiviteter.

Ved at skolen ligger i nærområdet blir det enklere med henting og levering av barn, både på skolen og SFO. 2 av 3 barnehager i kommunen ligger tilknyttet skolene, noe som også gjør det enklere når man har flere barn som skal hentes/leveres både i barnehage og skole/SFO.

En viktig fordel med 2 skoler, et på hvert tettsted, er at alle får så kort reisevei som mulig. Selv i dag, med dagens struktur, er det flere som har en halvtimes reisevei, men for de fleste er skoleveien forholdsvis kort og mange av skolebarna kan gå til skolen i dag.

For de minste barna er en mindre skole i nærmiljøet en myk start på skoletiden. Barna som starter på skolen i dag kjenner stort sett alle de skal gå i klasse med, fordi de har vært i samme barnehage. En liten skole kan oppleves oversiktlig der alle kjenner alle, og alle blir godt kjent på tvers av årstrinn.

Det er også mange fordeler med en liten skole, ikke minst når skolen er flink til å legge til rette for undervisning på tvers av alderstrinn og at barna lærer å leke opp og ned med de andre årskullene. I dag har Noresund skole stor glede av det som heter tverrfaglig undervisning der flere trinn er slått sammen og barna er delt inn i grupper.

Ulemper:

Mindre skoler gjør at det blir færre elever på hvert trinn og færre elever å spille på. Sosialt kan det bety at det ikke er like lett å finne noen som de matcher med eller har de samme interessene. For de barna som ikke er med på idrett eller andre fritidsaktiviteter i bygda, kan det bety at de ikke blir like godt kjent med andre jevnaldrende i kommunen utover de de går på skolen sammen med.

1.2 Det pedagogiske tilbudet.

Fordeler:

Fordelen med mindre skole og små klasser er at alle blir sett og hørt, og man får bedre tid til hver elev. Barna får god oppfølging og det er lettere å gjøre tilpasninger til den enkelte elevs behov og nivå. Det er også lettere å få til samarbeid på tvers av klassetrinnene.

Ulemper:

Med små klasser og mindre skole, så kan det lett bli få elever å spille på, også i undervisningen. Svømmetilbudet for elevene på Krøderen skole blir ikke like optimalt, da de må skysses frem og tilbake til Noresund, og det er store kostnader og tidsbruk knyttet til dette.

Dagens skolestruktur inneholder en felles ungdomsskole på Krøderen, noe som betyr at mange av elevene har i dag lang reisevei. Noen av elevene har opptil to timer reisevei hver dag – en time hver vei. Med en skole i sentrum vil dette jevnes ut.

Fagene arbeidslivsfag og utdanningsvalg på ungdomskolen krever nærhet til næringslivet, ulike yrker og aktører. Stor del av næringslivet er tilknyttet Noresund og Norefjell, og mange elever bruker derfor mye tid til og fra jobb/skole, og flere av jobbene blir således valgt bort da det er vanskelig å komme seg dit.

1.3 Lærere og øvrige medarbeidere

Fordeler:

Det er få kollegaer som kjenner hverandre godt og enklere å samarbeide om oppgaver og ting som skal gjøres. Det er lett å be om råd og hjelp på tvers av trinnene, enklere å steppe inn for hverandre.

Ulemper:

Det blir et mindre fagmiljø og felleskapet mellom skolene uteblir. Man går glipp av samarbeid på tvers av skolene, noe som er «kjedelig» for både lærere og elever.

Skolehelsetjenesten er fordelt på to skoler og dette betyr at denne ikke er tilgjengelig for elevene hver dag. Det hadde også vært lettere for BUP, logoped, PPT og barnevern hvis de hadde hatt kun en skole å forholde seg til, og ikke 2 skoler som i dag.

1.4 Lokalsamfunn

Fordeler:

Med skole på begge tettsteder er det enklere å bosette seg i hele bygda. Beliggenheten til skole og barnehage er viktig når man som ny innbygger skal bosette seg ett sted. For næringslivet har også skolen en stor betydning da det bidrar til kunder og omsetning, som igjen skaper utvikling og flere arbeidsplasser.

Ulemper:

Det har oppstått ett stort skille mellom begge tettstedene og en skole på hvert sted bygger oppunder dette. En felles barneskole ville kunne bidratt til en fellesskapsfølelse for hele kommunen fra tidlig barndom. Det oppleves som at man er mer opptatt av Noresund /Krøderen, enn fellesskapet vi kan skape sammen og hvordan vi alle kan bidra til at Krødsherad som helhet kan bli et enda mer attraktivt sted å bosette seg, etablere arbeidsplasser, investere, utvikle, besøke og feriere.

Det må skapes en felles stolthet og forståelse for at begge tettstedene er flotte og representative med gode tilbud i nærmiljøet, og at vi må prøve å skape et sentrum for det vil være til det beste for den videre utviklingen. Skillet som har oppstått er først og fremst skapt av voksne, og dessverre blir også barna farget av dette, noe vi har sett klare eksempler på i den pågående skoledebatten.

Kommunen bruker i dag mye penger og ressurser på begge skolene for at det skal blir mest mulig rettferdig og at alle skal føle at det er likt fordelt av midler.

2. Én Krødsheradskole (uavhengig av lokasjon)

2.1 Elever og barnefamilier

Fordeler:

Med en felles barneskole i bygda vil det bli flere elever og større klasser. Elevene har flere å spille på og det er en større sjanse for at de finner andre barn med samme interesser. Elevene blir også lettere kjent med alle barna i kommunen, den sosiale arenaen blir større og vil kunne bidra til økt trygghet hos mange. Dette vil kunne skape positive ringvirkninger også på fritiden og valg av fritidsaktiviteter.

Felleskapet i bygda vil bli bedre med en felles skole og forhåpentligvis så vil skillet mellom Noresund/Krøderen bli mindre/forsvinne. Ved en felles skole vil alle elevene i bygda få samme utgangspunkt og plattform for oppstart i ungdomskolen. Alle vil også kjenne lettere på den samme tilhørighet når alle tilhører samme skole. På samme måte vil også foreldrene bli bedre kjent på tvers i hele bygda gjennom felles skole og ulike arrangementer i forbindelse med dette. Totalt sett vil dette igjen kunne fungere forebyggende og trygt.

Ulemper:

En felles barneskole i kommunen vil bety at noen vil kunne oppleve mindre tilhørighet/nærhet til skolen. Det blir lengre avstand for noen mellom barnehage og skole, noe som vil bety flere stopp på veien. Tilrettelegging av tilbudet for SFO vil da bli veldig viktig slik at dette ikke blir en stor utfordring for en del av barnefamiliene. Føler man at man bruker mye tid på levering/henting av barn i både barnehage og skole kommer tidsklemma fort inn, og det kan medføre at enkelte velger bort fritidsaktiviteter da terskelen blir høy for å dra ut igjen.

2.2 Det pedagogiske tilbudet.**Fordeler:**

Ved en skole er klassene større, og større elevgrupper kan ofte være en fordel for læringen. Man har også mulighet for å dele klassen inn i mindre grupper der det er hensiktsmessig.

Ulemper:

En felles barneskole vil kunne medføre at noen av klassene blir litt store for å spare penger. Det blir lettere å spare lærerressurser på en stor skole, men for elevene er det viktig at lærertettheten ivaretas selvom skolene slås sammen, slik at alle elever føler seg like godt fulgt opp som i dag og at alle blir sett og hørt.

Spesielt de yngste klassene er sårbare for at det blir flere elever i hver klasse med lavere lærertetthet enn med dagens struktur.

2.3 Lærere og øvrige medarbeidere**Fordeler:**

En felles skole gir et større fagmiljø med flere lærere og kollegaer. Dette er bra i forhold til det sosiale og pedagogiske og gi flere muligheter for samarbeid. Videre vil en skole innebære et enhetlig opplegg for

alle elevene i Krødsherad, mens med dagens struktur kan tilbudet være noe ulikt i de to skolene. En skole vil gi et større og bredere fellesskapsfølelse også blant lærerne. Det vil også være lettere for skolehelsetjenesten, BUP, logoped og PPT å forholde seg kun til en skole.

Ulemper:

Det vil kunne være utfordringer i en overgangsfase, men over tid vil fordelene overta.

2.4 Lokalsamfunn

Fordeler:

En ny flott skole vil være veldig positivt for hele kommunen og gjøre bygda vår mer attraktiv for nye innbyggere. Det viser at kommunen er fremoverlent og tenker nytt.

En felles skole vil også være med å bygge opp ett felleskap i bygda, og vise at vi står sammen. Det blir en arena som de fleste innbyggere vil ha en tilknytning til.

Ulemper:

Det tettstedet som mister sin skole får en utfordring i å opprettholde nærmiljøet og de tilbudene de har i dag. Det er viktig at det samtidig legges planer for dette tettstedet, slik at det fortsetter å være et attraktivt sted å bosette seg. Lokalsamfunnet vil trenge hjelp fra kommunen til dette.

Tettstedet som mister skolen, vil måtte kompenseres slik at fritidstilbud og aktiviteter blir ivaretatt. Krødsherad har behov for en utvidelse av arenaer knyttet til idrett og kultur. Det er i dag kamp om halltider og vanskelig å finne et egnet sted for ulike arrangementer. Det er viktig å huske på at det ikke bare er skole som benytter seg av skolens lokaler og fasiliteter, men også f.eks. barnehagene, eldregupper og lag/foreninger.

3. Én Krødsheradskole på Krøderen

3.1 Elever og barnefamilier.

Fordeler:

En Krødsheradskole på Krøderen er positivt for de som har bosatt seg på Krøderen og som har en nær beliggenhet til skolen. Disse barna kan gå/sykle selv til skolen, resten må benytte seg av skolebuss.

For de familier hvor mor, far eller begge parter pendler til Modum eller Drammensområdet er det også bra om skolen blir lagt på Krøderen. Skolen ligger da på veien til jobb og deres barn kan da sitte på med sine foreldre.

Ulemper:

Én skole på Krøderen vil bli en «nærskole for noen», men ikke for majoriteten. Mange i Krødsherad vil få lang vei til skolen. Skoleveien vil bli svært lang for elevene bosatt nord i kommunen. Elever helt ned i 5-6 års alderen vil måtte bruke rundt 60 minutter på reiseveien til skolen. Det viser at å legge en felles Krødsheradskole i utkanten av kommunen vil være svært uheldig for mange av elevene i bygda. Her må kommunen tenke på «barnas beste», for en reisevei av slik lengde vil ikke kunne rettferdiggjøres.

Hverken departementet eller lovverket setter maksimaltider for skoleskyss. «Skyssen skal være forsvarlig og reisetiden akseptabel». Akershus fylkeskommune har ut ifra dette konkludert med det vi referer til under. Dette mener vi tydelig viser hva som er å anse som en «makstid» når det gjelder skolevei.

«Elevenes reise- og ventetid hver vei, beregnet etter skolens ordinære start- og sluttider, skal søkes begrenset til (Akershus fylkeskommunes retningslinjer):

- 45 minutter for 1.-3. Klasse

- 60 minutter for 4.-6. Klasse

- 75 minutter for 7.-10. klasse

Beregning av reisetid skal omfatte gang-, vente- og reisetid på transportmiddelet.»

En elev som bor nord i kommunen vil trolig måtte reise hjemmefra ca. kl. 07.00 (ved skolestart 08.30) og være hjemme igjen ca. kl. 15.30 (ved skoleslutt 14.10). Vi vil også påpeke at en elev på Krøderen, som har gangavstand til skolen, eksempelvis bruker 30 minutter. Eleven vil ikke få noen lenger reisevei til Noresund da dette er ca. busstid mellom Noresund og Krøderen. Ved å legge skolen til Krøderen vil det totale antall kilometer og reisetid på elevene i Krødsherad bli svært høy.

Vi kan også her vise til opplæringsloven § 8-1. «Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.» Det er jo da et tankekors at for elever bosatt i Ørgenvika vil det bli kortere til henholdsvis Flå og Sokna skole, enn til Krøderen. Det vil si at å plassere én skole på Krøderen ikke tar hensyn til ALLE elevene i Krødsherad og «nærskoleprinsippet» blir ikke ivaretatt.

I tillegg vil det være utfordrende for familier som har barn på SFO, hvis denne ligger helt i utkanten av kommunen, og man f.eks. jobber i motsatt retning.

Med skole kun på Krøderen, vil det ikke være like attraktivt å bosette seg i hele kommunen lenger. Skolens beliggenhet er førende for hvor folk vil bosette seg i fremtiden og hvordan bygda vil utvikle seg videre og hvilke behov vi vil ha for infrastruktur og boligområder osv.

Elever med spesielle behov vil være særs skadelidende under lang reisevei. Skal vi ivareta disse elevene best, må vi tenke på den belastningen det vil være og måtte reise lenge hver dag for å komme på skolen.

Mobbing kan lettere forekomme på bussen når 1.-10. klassinger skal sitte på samme buss opp mot 60 minutter hver vei hver dag. Det vil igjen «slå tilbake» på skolen og deres ansatte, da skolen er pliktig å

sette inn voksenpersoner på bussen hvis mobbing forekommer. Dette er ressurser man burde bruke annerledes.

Når det gjelder **trafikksikkerheten**, så ligger skoletomten på Krøderen rett ved fylkesveien og har mye tungtrafikk tett inntil skolen. Skolebussene har også liten plass og snu på, så den må rygge og er da også til dels inne på en gangvei for skoleelever. Majoriteten av skoleelevene som har gangavstand til Krøderen skole må krysse fylkesveien for å komme seg på skolen, og med den store andelen tungtrafikk som kjører forbi her, er det uheldig og det kan fort oppstå farlige situasjoner.

3.2 Det pedagogiske tilbudet.

Fordeler:

Her vil de samme fordelene gjelde som nevnt ved 1 skole i Krødsherad.

Videre har Krøderen skole både Krødsheradhallen, Kunstgressbanen og Kryllingparken. Dette kan til en viss grad benyttes både i undervisning samt i friminuttene. Samtidig er nå store deler av kroppsøvingsfaget lagt utenom typiske hallaktiviteter som ballspill, spesifikke idretter etc,

Krøderen har også ett friluftsområde rett utenfor døren som kan brukes alle 4 årstider, til orientering, løping og ski samt samfunnsfag og naturfag.

Ulemper:

Hallen kan helt klart være en fordel for Krøderen, men ifølge fagfornyelsen, LK20, er store deler av kroppsøvingsfaget lagt utenom typiske «hallaktiviteter» som ballspill, spesifikke idretter etc.

Kroppsøvingsfaget slik mange kjenner det er blitt veldig forandret. Nå er målene fra Utdanningsdirektoratet mer bevegelsestrening i form av dans fra ulike kulturer, og ungdomsdans, refleksjoner i forhold til kroppsidealene, og en større vekt på svømmekunnskaper. Fra 1.-10. trinn skal elevene nå flere krevende mål i svømming.

Kryllingparken er flott, men ifølge elever på Krøderen skole er det kun mulig å bruke dette kun et matfriminutt i løpet av uka. For øvrig er det på langt nær alle elevene som trives her, man må se helheten i barnegruppen og være inneforstått med at interessene også er forskjellige. Dette er et område som er kjempefint for barn og familier med interesse for skating, scoot og sykling og fungerer godt som fritidsaktivitet, men er ikke en nødvendighet for «god skole». «En god skole» handler ikke om en skatepark.

Ved å plassere én Krødsheradskole på Krøderen vil vi miste en rekke muligheter til samarbeid med næringslivet i bygda. Noresund er sentrum i bygda, noe som innebærer en rekke tjenester og butikker Krøderen ikke har. Med tanke på fagfornyelsen, LK20, sitt fokus på tverrfaglighet og dybdeløring vil dette være ufordelaktig for det pedagogiske tilbudet i Krødsheradskolen. Mye av undervisningen skal, og bør, foregå i samarbeid med lokale aktører som kan bistå og utgjøre en forskjell i innlæringen til elevene. Disse fordelene vil vi komme tilbake til under *det pedagogiske tilbudet, lokasjon Noresund*.

HVIS skolen skulle blitt på Krøderen krever dette **skyssing av elever til Noresund for svømmeundervisning**. Hvor mange ganger da? Minst fem dobbelttimer per trinn/klasse, kanskje opp mot ti i løpet av et skoleår. En dobbelttime på 90 minutt gir ca. 60 minutter effektiv tid i bassenget. Det er ikke plass til en full klasse i bassenget. Resten av klassen må enten ha et annet tilbud mens de venter, eller klassen må deles i disse timene slik at halvparten er igjen på Krøderen. Da må man påregne det dobbelte i skysskostnader og utnyttelse av personale. Elevene som eventuelt venter på å få sin tid i bassenget må ha et fullverdig tilbud. Dette må beregnes inn i kostnadsramme, tidsramme og behovet for pedagoger, for å få et bilde av omfanget på dette. Blir det «god skole» med formålstjenlig undervisning? Hva med tiden de kjører bort, som burde gått til enten fag eller til friminutt/sosialt samvær. Man må regne ca. 30 minutter hver vei, fra de kler på seg på Krøderen til de er på plass i garderoben på Noresund. Hvis det blir til at én skole legges på Krøderen, MÅ man ta høyde for dette, og legge til rette for at elevene har et sted å oppholde seg slik at de får benyttet skoletiden godt.

I Krødsherad snakkes det om «Vikens beste skole» og «skole i verdensklasse», da er ikke en slik løsning god nok for våre elever.

3.3 Lærere og øvrige medarbeidere.

Fordeler:

Vi ser ingen andre fordeler enn de generelle fordelene, som vil gjelde uavhengig av lokasjonen til skolen.

Ulemper:

Samarbeid med andre instanser med tilholdssted på Noresund, som helsesykepleiere og kommunepsykologen, er en viktig del av skolehverdagen. Det nødvendige samarbeidet vil bli forringet med en skole på Krøderen. Dette er uheldig med tanke på viktigheten av dette samarbeidet for **barnas beste**. Alle tall viser at unges psykiske helse har blitt dårligere. Flere sliter og flere dropper ut av skolen. Tett samarbeid mellom skole og helse er og blir svært viktig.

3.4 Lokalsamfunn.

Fordeler:

Det vil være positivt for lokalsamfunnet på Krøderen at skolen blir liggende i nærområdet. Det vil bidra til mer aktivitet i området og holde bostedsattraktiviteten oppe.

Ulemper:

Hvis det blir en skole på Krøderen så vil ulempene påføres Noresund. Gymsalen er i dårlig forfatning og vil bli revet uten helt nødvendig vedlikehold/oppgradering, uteområdet med lekeapparater, hinderløyper,

sykkelløyper etc. vil trolig ikke bli vedlikeholdt i like stor grad, og vil potensielt bli «borte». Barn og ungdom bosatt på Noresund, eller med Noresund som nærmeste tettsted, vil miste denne arenaen å oppholde seg. Voksne som har benyttet gymsalen til trening, innebandy etc. vil ikke lenger ha denne muligheten om ikke tiltak gjøres.

Totalt sett vil Krødsherad få et dårligere treningstilbud enn i dag hvis gymsalen både på Noresund og Krøderen rives – da vil det kun stå igjen Krødsheradhallen til all trening. I dag har vi både hall og 2 gymsaler og alt er i bruk. Begge gymsalene brukes i dag til ulike treninger og andre aktiviteter for både voksne og barn. Dette må i så fall kompenseres, slik at det blir et minst like bra treningstilbud i fremtiden som i dag. Et alternativ er da å bygg en hall på Noresund.

Krøderens områder vil også kunne forfalle hvis skolen forsvinner, men uansett vil det være stor aktivitet i Krødsheradhallen. Idrettslaget og andre aktører vil fortsatt fylle hallen med treninger hver eneste kveld. Det samme vil gjelde for kunstgressbanen. Både Kryllingparken og lysløypa med stadion vil være like mye i bruk utenom skoletid selvom skolen blir lagt til Noresund. Kryllingparken er en flott park som barn og ungdom fra store deler av bygda vil ha mye glede av på fritiden, sommer som vinter. Fritidstilbudet utenom skoletid på begge tettstedene er kjempeviktig for at barn kan møtes uten at de er avhengig av å bli jørt.

4. Én Krødsheradskole på Noresund.

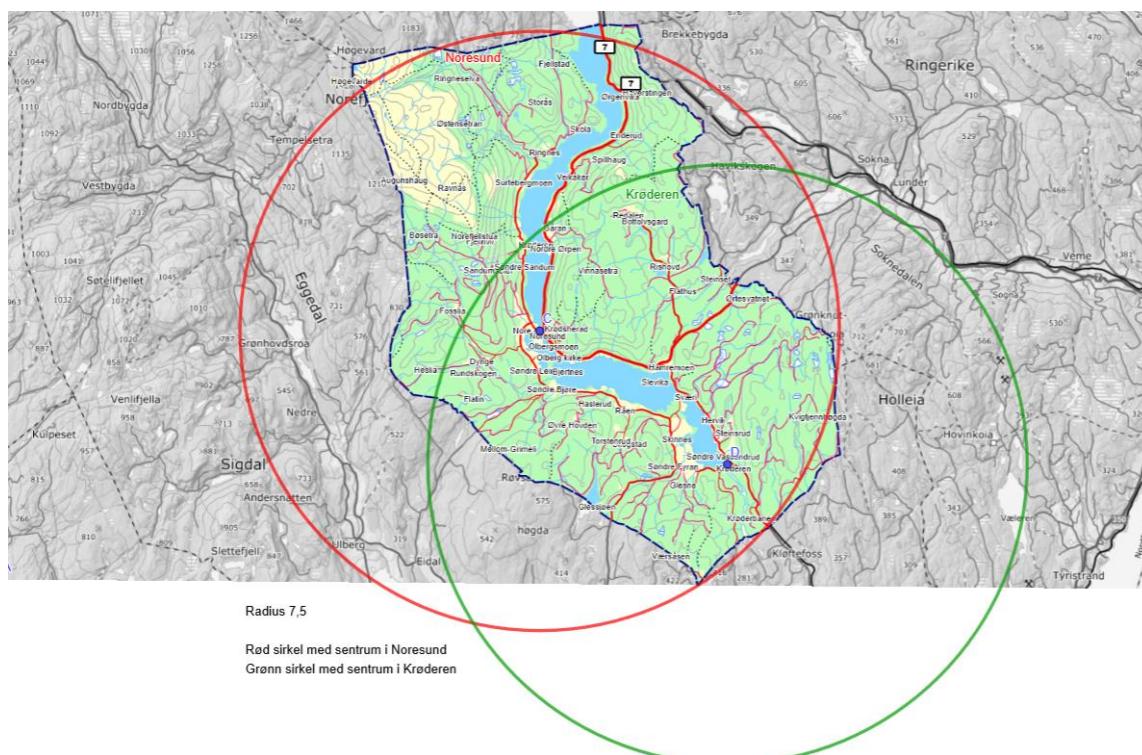
4.1 Elever og barnefamilier.

Fordeler:

Under viser vi til fordeler med én Krødsheradskole uavhengig av lokasjon. Alt dette vil gjelde om skolen blir liggende på Noresund.

Nærskole for alle. Noresund er geografisk midtpunkt i Krødsherad kommune. Ved å plassere skolen på Noresund vil ALLE elevene i Krødsherad få en akseptabel reisevei til skolen. Barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 peker på at barnets beste er et avgjørende hensyn i saker som gjelder barn. I følge UDIR betyr dette «at kommunen i saker om skolestruktur også må vurdere barnets beste».

Hvis vi snakker om **barnets beste** i Krødsherad kommune er det viktig at vi tar hensyn til alle, uansett om de bor nord eller sør i kommunen. Alle barn er like mye verdt. Dette må kommunen vise at de anerkjenner ved å legge én Krødsheradskole midt i bygda. Vi vil her også vise til dette kartet over Krødsherad kommune hvor vi har tatt oss friheten til å illustrere, med lik radius, hva som er å anse som «nærskole for alle». Et bilde kan si mer enn tusen ord, sies det. I dette tilfellet gjør det i aller høyeste grad det.

Trafikksikkerhet i fokus på Noresund. Tuntrafikken som kjører rett forbi skolen på Krøderen vil IKKE komme forbi skolen på Noresund, fordi den ikke ligger rett ved fylkesveien, dette er et stort pluss. Fjelltrafikken blir nevnt, men «rushet» her forekommer etter kl. 16 på torsdager og fredager, da er skolen stengt. I tillegg mener vi det er verdt å nevne at mange av kompetansemålene i kroppsøving etter 2. og 4. årstrinn går på veitrafikk. «Forstå og følge regler i trafikken», er et eget mål etter 4. trinn.

På Noresund er gangveien fra det mest sentrale byggefeltet knyttet til skolen ved undergang. Barna må ikke krysse fylkesveien for å komme til skolen.

Viktigheten av helse i nærheten av skolen. For elever og barnefamilier er dette veldig viktig, men det er også viktig for det pedagogiske tilbudet, noe vi kommer nærmere inn på senere. På Noresund har man sykebil to minutter unna, og man kan raskt nå en lege eller kommunepsykolog. I verste fall kan det gjelde liv og død. I beste fall er det snakk om å få sydd et sår, eller bli fraktet med en brukket arm. Uansett er det viktig at disse ligger i nærheten av skolen. En god psykisk helse er en viktig del av hverdagen for oss alle. Ved å ha skolen på Noresund vil «terskelen» for å ta kontakt med kommunepsykologen være lavere. Vi vil også ha nær kontakt til helsesykepleierne i kommunen. Det er betryggende for foreldre å vite at hjelpen er nær, både når det gjelder psykisk og fysisk sykdom.

Ulemper:

Flere av de som har kunnet gå til skolen på Krøderen må nå på buss. Det vil i praksis si at vi har flere elever som tar buss, sammenliknet med om skolen ligger på Krøderen. Likevel skal det sies at det vil bli mindre belastende for majoriteten, som vil få en kortere skolevei.

Noen barnefamilier vil ha barn i barnehage og skole på forskjellige tettsteder. Vi ser det nødvendig at man beholder SFO begge steder, slik at foreldre slipper å kjøre «bygda rundt» for å hente/levere barn.

4.2 Det pedagogiske tilbudet.

Fordeler:

Alle fordelene pekt på under én felles skole gjelder selvfølgelig også her, men i tillegg til dette ønsker vi å trekke frem en rekke fordeler knyttet til å plassere denne skolen på Noresund. Her tar vi med en del betraktninger knyttet til fagfornyelsen, LK20, i og med at flere av oss som skriver er pedagoger med god kjennskap til den nye læreplanen.

Det første vi ønsker å trekke fram er **kroppsøvningsfaget** og hvilke gode muligheter som ligger til rette for å nå målene i dette faget på Noresund. Den aller største fordelen ligger selvsagt i svømmeundervisningen, i og med at svømmehallen ligger på Noresund. Det som er viktig å påpeke, er at svømmeundervisning og livredning i vann har blitt en enda større del av faget enn tidligere. Dette krever mye tid i bassenget i tillegg til en kontinuitet gjennom alle ti årene på grunnskolen.

- **Etter 2. trinn** er det to kompetansemål som går på trygghet i vann.

- **Etter 4. trinn er det et meget krevende kompetansekrav i svømming**, som gjengis her: «*vere symjedyktig ved å falle uti på djupt vatn, symje 100 meter på magen, og undervegs dykke ned og hente ein gjenstand med hendene, stoppe og kvile i 3 minutt (imens flyte på magen, orientere seg, rulle over, flyte på rygg), så symje 100 meter på rygg og ta seg opp på land*»

- **Etter 7. trinn** er det et mål som påpeker at de skal kunne utføre svømmeteknikker på mage og rygg, samt under vann. I tillegg et mål som viser til selvberging i vann.

- **Etter 10. trinn** er det tre mål som går på svømming og vanntrening, dette utgjør hele $\frac{1}{4}$ av målene i kroppsøvingsfaget. Her refererer vi til målene: «*utføre varierte symjeteknikkar og kunne symje ein lengre distanse basert på eiga målsetjing*», «*forstå og gjennomføre livberging i, på og ved vatn ute i naturen*» og «*forstå og gjennomføre livreddande førstehjelp*»

På Noresund kan man parallellegge svømming og annen kroppsøving. Man vil kunne dele opp trinn slik at et fornuftig og lovlig antall elever oppholder seg i bassenget, mens resten kan ha annen kroppsøving. Man vil få MYE ut av undervisningen, og det vil være formålstjenlig for alle elever.

Læreplanen i kroppsøving legger også opp til en del lek og orientering med kart, både på papir og digitale verktøy. Her har det blitt stilt kritiske spørsmål til Noresund og mulige områder for orientering. Vi ønsker å påpeke at forholdene ligger godt til rette og er velegnet for orientering. Det er allerede en del kart og poster på Noresund, disse vil enkelt kunne utbedres enda mer, og det vil ikke koste nevneverdig tid eller penger. Ei heller gå ut over elevene våre. Det er store, flotte områder som er tilgjengelig til orientering og annen turaktivitet. F.eks. Bukkåsen, hele Hanserudåsen og lysløypa mot Norefri.

Noresund arena vil være «gull» å ha ved undervisning i kroppsøvingsfaget. Her kan man, med god plass, øve på veldig mye av det faget krever. Bl.a. lek, bevegelsestrening og dans. Det er også stort potensiale for å oppgradere Noresund arena, der man vil kunne legge til rette for ulike aktiviteter. Dette er allerede på agendaen til Noresund velforening.

Ski på Noresund. Vi vil først og fremst «skryte» av mulighetene til dette på Noresund. Milevis med løyper på jordene, kun en gåtur over brua skiller skolen fra disse skiløypene. De er oversiktlig, flate og lette for barn og ungdom som ikke går så mye på ski. I tillegg har Noresund tilgang på jordet ved Hennem. Dette er et kjemp fint «lavterskel-tilbud» der elevene kan spenne på seg skiene i friminuttene for å leke seg på ski. Skilek er stikkordet her, noe som er vel så viktig som skigåing. Målene i kroppsøvingsfaget nevner ikke ski spesifikt, men ski er likevel supert for å nå mål som handler om bevegelse og lek i nærmiljøet.

I den nye læreplanen fremheves **tverrfaglighet** som svært viktig! De skal gjennomsyre ALLE fag på ALLE trinn. Her har vi enorme muligheter ved å trekke inn lokale aktører og næringslivet på Noresund. Ikke minst helse, lege, legesekretærer, fysioterapeuter, kommunepsykolog og helsesykepleiere, for å nevne noen.

Bærekraftig utvikling. Her kan E-verket være en viktig ressurs, samt at kommunen har spennende prosjekter på gang i forhold til f.eks. «Testarena Norefjell!» Lokalt næringsliv vil selvsagt også bistå her for det gjelder å drive bærekraftig.

Folkehelse og livsmestring er et annet viktig tverrfaglig tema. Her har vi god nytte av helsesykepleierne, kommunepsykolog og lege etc. Disse er i gangavstand fra én skole på Noresund. Banken er også en god ressurs her. Blant annet i forbindelse med læring om personlig økonomi i matematikk, samt individ, påvirkning og fungering i samfunnet jf. samfunnsfag. I 8. trinn skal man lære om «økonomi og karrierevalg». «Å sette bo» er et tverrfaglig tema som ofte gjennomføres på 10. trinn. Her skal elevene se for seg et liv som voksne. Personlig økonomi og veien ut i arbeidslivet er sentralt her.

Det er også flere mål knyttet til deltakelse i samfunnet. Her vil kommunestyret og kommuneadministrasjonen etc. bli nyttige å bruke. Dette vil også falle fint inn under det tverrfaglige temaet *demokrati og medborgerskap*.

Hva med andre fag? Vi kunne gjerne skrevet en avhandling her, men det som er viktig å få fram er at NORESUND har enorme ressurser i arbeid med ulike fag. Fra matematikk, til samfunnsfag og naturfag.

Utforskende matematikk og dybdelæring er et viktig stikkord i matematikkfaget med ny læreplan. Her stiller vi meget sterkt på Noresund. Bl.a. fordi vi har to dagligvarebutikker. Vi kan sammenligne priser og se på prosentvis forskjell. Her kan vi SE og LÆRE i praksis hva dette innebærer. Videreutvikling av handelsstanden på Noresund vil være fordelaktig og medvirke til enda større læringsutbytte. Interiørbutikk, sølvsmie, frisør etc. er alle butikker som kan hjelpe oss til å få forståelse innenfor emner i matematikken, samt andre fag.

Tenk og kunne lære om beregning av strøm på E-verket. Der vi kan SE hva som skjer og lære hvordan det kan gå hvis man beregner feil. De kan se på lavspenning, høyspenning, ulike typer kabler, kobling av strøm, beregning av volt, ampere, spenningsfall etc. I tillegg kan e-verket være en samarbeidspratner i natur- og samfunnsfag. De kan snakke og forklare om fornybar og ikke-fornybar energi. Videre kan de fortelle om hvordan Krødsherad blir forsynt med strøm. Se f.eks. på disse kompetansemålene etter 10. trinn: «*beskrive drivhuseffekten og gjøre rede for faktorer som kan forårsake globale klimaendringer*», «*gjøre rede for energibevaring og energikvalitet og utforske ulike måter å omdanne, transportere og lagre energi på*» og «*drøfte hvordan energiproduksjon og energibruk kan påvirke miljøet lokalt og globalt*»

Videre kan legesekretærene og sykepleierne bistå i læringen av f.eks. dosering og viktigheten av nøyaktig måling. Noresund arena er supert til å beregne fart, tid og strekning. Bare for å nevne noe.

Naturfag og samfunnsfag med lett tilgang på både *natur* og *kultur*. På Noresund har man bl.a. lett tilgang til gapahuk rett ved fjorden, eller en ved E-verket hvis man ønsker en litt lengre ekskursjon. Her kan de virkelig boltre seg i naturfaglige spørsmål og utforskning. I tillegg har vi skogen og strender rett i nærheten. På Noresund har vi også flotte områder som kan benyttes til turer, og er områder for læring og turglede. Vi kan nevne bl.a. gruvene ved Bjertnes, Bjøreelva, Villa Fridheim, Norefjell, rester fra steinalderen på Øvre Ruud. Dette er eksklusjoner i umiddelbar nærhet med STORT læringsutbytte!

Naturfaget er også litt større enn bare *natur*. Her kan lokalmiljøet med lege, legesekretærer, sykepleiere, psykologer etc. være til god hjelp med dybdelæringen. De kan besøke legekantoret, de kan snakke med leger, de kan besøke sykebilen og få et innblikk i viktigheten av nødeter. Målene i lærerplanen knyttet til dette er bl.a. «*gi eksempler på noen vanlige sykdommer og samtale om hva man kan gjøre for å verne kroppen mot smittsomme sykdommer*», «*beskrive hvordan muskler og skjelett fungerer, og knytte dette til bevegelse*» og «*beskrive funksjoner i kroppens ytre forsvar og samtale om hvordan dette verner mot sykdom*» og «*gjøre rede for noen av kroppens organsystemer og beskrive hvordan systemene virker sammen*». Dette er bare et utdrag.

Elever med spesielle behov. Det er flott at våre folkevalgte tenker på elever med spesielle behov. De skal ha en like viktig plass i skolen som alle andre elever. Vi vil her få fram viktigheten av nærhet til helsetjenesten i kommunen. Disse elevene skal følges opp av helse, f. eks. med medisiner og ADL-trening. De disponerer ofte en leilighet der de kan øve og jobbe med disse tingene. Utdanningsdirektoratet er klar her: *så langt det lar seg gjøre skal disse elevene følge klassen og ha «fag» i løpet av skoledagen*. De skal føle seg inkludert, være en del av klasse- og skolemiljøet. De skal integreres så godt det lar seg gjøre, men selvsagt ha mulighet for å trekke seg unna og gjøre andre oppgaver der dette er mest hensiktsmessig. Korte avstander, godt samarbeid og god tilrettelegging er stikkordene her. Helse er viktig, vi bør anerkjenne det. Etter samtaler med foreldre som vil få elever med

spesielle behov i den nye Krødsheradskolen er talen klar. De ønsker inkludering og samhold. De ønsker NÆRHET til helse og samarbeid på tvers av etater. DET får vi til på Noresund.

Uteområdet på Noresund har fått mye kritikk, noe vi som har barn på skolen her, ikke kjenner oss igjen i. Dessverre er uvitenheten rådene blant mange. Det er mye positivt med uteområdet på Noresund. Ungene kan spenne på seg ski og gå på ski på jordet i hvert friminutt. De har en skog med hinderløype, hyttebygging, sykkelløype etc. De har Noresund arena som kan brukes til fotball, leking, sykling, skøyter på vinteren, aking ned mot arenaen, snøhuler og «basing» i snøen. Gapahuker, både ved E-verket og i umiddelbar nærhet ved fjorden. Skiløyper på jordene. Skøyter i Tossevika, når det er vanskelig å anlegge skøytebane andre steder. Bare for å nevne noe. Videre er det vår mening at det er innholdet i skolegården som er viktigst, og ikke nødvendigvis størrelsen. Blir det for stort krever det flere lærere på miljøtjeneste for å holde oversikt.

Vi ønsker å påpeke at utearealene som benyttes i skolehverdagen er mye mer enn det som er på skolens «tomt». Og slik skal det være. Ved å bevege seg ut i naturen, rundt i trafikken og benytte alle tilgjengelige områder, vil barna lære, være sosiale, utforske og møte andre. Vi vil ha barn som ser gleden i å bevege seg ut av sitt vante område.

Ulemper:

Vi ser ingen særlig ulempe knyttet til det pedagogiske tilbudet ved å plassere en skole på Noresund.

Stor flerbrukshall er det eneste vi kommer på. Dette ville selvsagt vært fint med tanke på aktiviteter for elevene, samt for å samle foreldregruppa til eventuelle forestillinger. Her tenker vi det kan være lurt at politikkerne har en plan på hvordan dette kan løses. For juletreffester og forestillinger laget av elevene er en del av hjem-skole samarbeidet som er verdt å ivareta. På denne måten blir foreldre inkludert og deltakende i en skapende skolehverdag for våre barn.

Etter kommunestyremøte 18. februar, har vi fått stor tro på at dette er et ikke-problem ettersom skolen antagelig vil få tilgang på flott hall i tilknytning Sole.

4.3 Lærere og øvrige medarbeidere.

Fordeler:

Samarbeid med andre instanser, med tilholdssted på Noresund, må trekkes frem her. Vi har veldig bruk for både samarbeid med helsesykepleiere og kommunepsykolog. Disse har begge sine kontorer på Noresund. Med *elevens beste* i fokus, samt satsningen på psykisk helse, er dette en nødvendighet i dagens skole. Med LK20 og viktigheten av *folkehelse* og *livsmestring* vil samarbeidet med både helsesykepleiere og kommunepsykologen bli essensielt for å ruste barn og ungdom til å mestre livet.

Ulemper:

Vi ser ingen særlig ulemper knyttet til lærere og øvrige medarbeidere.

4.4 Lokalsamfunn.

Fordeler:

Utviklingen av kommunesentrum, Noresund, vil være tjent med å få én skole der. Krødsherad kommune sitt store fortrinn er Norefjell og Krøderfjorden, hvor Norefjell og reiselivsnæringen har det største potensialet for vekst i bygda. Dette må også tenkes på når man bestemmer seg for hvor én Krødsheradskole skal ligge. Plassering av skole vil selvfølgelig også bety mye for eventuelle eksterne aktører som vil satse i bygda vår. Vi er avhengig av dem, og bør prioritere å tilrettelegge for utvikling.

- *Attraktive arbeidsplasser i reiselivsnæringen* er et viktig aspekt for kommunen. Skal vi kunne tilby attraktive arbeidsplasser må arbeidstakerne også ha nærhet til barnehage, skole og SFO.
- *Handel og service – næringsgrunnlag* er viktig for å holde liv i et sentrum. Regional transportplan har også definert Noresund som kollektivt sentrum og knutepunkt inn mot Norefjell. Fravær av skole vil gjøre det vanskelige for næringsliv og etablere seg og «gå rundt».
- *Økt tilflytting – Boligutvikling.* En boligutvikling med gode forutsetninger har også en økt villighet og mulighet til å være med å investere i fellesgoder som aktivitetstilbud og forskjønningselementer. Nærhet til skole, barnehage, SFO, butikker og fritidstilbud øker etterspørselen etter boliger. Samtidig må vi ikke glemme hva som gjør det attraktivt å bo i Krødsherad. Det er nærhet til fjell, fjord og natur. Vi har så mange flotte steder å bosette seg, husmannsplasser, småbruk og små perler langs fjorden. Vi ønsker at folk skal bosette seg også der - ikke bare i sentrum av Krøderen eller Noresund. Én skole på Noresund vil føre til at flere vil bosette seg i utkanten av bygda vår. Ei bygd for ALLE!
- *Vertskap i verdensklasse.* For gjestene våre vil Noresund være det naturlige sentrum i bygda. Plassering av skole vil kunne være med på avgjøre hva vi klarer å tilby gjestene våre. Vi ønsker at de skal handle i lokale butikker, spise på restauranter, kjøre på ski, finansiere fantastiske langrennsløyper til glede for både lokale og gjester.

Ved å legge én Krødsheradskole på Noresund vil det bli lettere å bosette seg i hele bygda, også på fjellet. Pandemien vi nå er inne i har vist oss mye, også hvor viktig hytteeierne er for en liten turistkommune som Krødsherad. Nå er det mye snakk om «flytting til hytta». Det vil være en enorm fordel for Krødsherad kommune mtp. skatteinntekter, arbeidskraft og befolkningsvekst. Én skole på Noresund vil gjøre det lettere å bosette seg på Norefjell.

Et annet eksempel er **Kryllingheimen**, og nærheten til den ved én skole på Noresund. Her vil de eldre kunne ta del i skolehverdagen til barn og unge i Krødsherad, og man kan med fordel legge til rette for å lære av hverandre. Dette vil komme både barn, ungdom og eldre til gode, altså «Vertskap i verdensklasse».

Ulemper:

Her ønsker vi å trekke fram hva som vil skje med Krøderen som lokalsamfunn hvis skolen legges til Noresund. Barn og ungdom bosatt på Krøderen, eller med Krøderen som nærmeste tettsted, vil trenger arenaer å oppholde seg. På Krøderen må det bli holdt liv i Krødsheradhallen, Kryllingparken og lysløypa, selv om én skole blir lagt til Noresund. Hallen vil fortsatt være i bruk, både av idrettslaget og andre aktører. Kryllingparken er en flott park som barn og ungdom på Krøderen vil ha mye glede av på fritiden, sommer som vinter.

Vi mener kommunen må fortsette å legge til rette for at Krøderen skal være et attraktivt sted å bosette seg, at barn og ungdom føler seg sett og inkludert og at fritidstilbudene vil bli opprettholdt. Det er viktig å tenke på hele bygda og alle innbyggerne, små som store.

5. Konklusjon

Vi i Noresund skole FAU mener at det å samle dagens to barneskoler til en felles Krødsheradskole er et bra valg. Det kan gi mange gode synergieffekter både for det pedagogiske tilbudet, fagmiljøet og det sosiale.

Videre mener vi at det eneste riktige er å legge en felles skole til Noresund. Dette er midt i bygda og vil gi flest barn en overkommelig reisevei til skolen.

Skole på Noresund er også viktig for den videre utvikling av kommunen med hensyn til videre tilflytting, sentrumsutvikling, etablering av næring og handel mm.

Det handler om at vi ønsker å fortsette å være en attraktiv bygd både for de som bor her, de som ønsker å flytte hit, de som besøker oss, turistene og ikke minst for de som skaper arbeidsplassene våre.

Vi ønsker å se et blomstrende kommunesenter med flest mulig tilbud, aktiviteter, butikker samt andre næringsbygg i tillegg til leiligheter og boligområder. Det er viktig at kommunen klarer å skape et tydelig sentrum, som igjen vil gi mange positive ringvirkninger for hele bygda. I dette puslespillet er plassering av skole helt essensielt, og i en liten kommune er alt veldig sårbart. Derfor må flest mulig brikker samles for at vi skal klare å skape dette sentrumet som en kommune trenger.

Vi må tenke langsiktig, være fremoverlent og bidra til at de valg vi tar bidrar til økt attraktivitet og sikrer fortsatt vekst for kommunen, videre utvikling, flere innbyggere og flere arbeidsplasser.

Og så håper vi at den totale pakken blir så bra at turistene vil fortsette å velge Norefjell fremfor Hallingdal og Hafjell, og ikke minst at barn og barnebarn vil se Krødsherad som et attraktivt bosted også i fremtiden.

Kommunestyret har vedtatt at Noresund er sentrum i Krødsherad. Det er et naturlig knutepunkt og midtpunkt i bygda og det var en grunn for at det historisk ble lagt både kirke, kommunehus og bank her for over hundre år siden. Det er også en grunn for at stort sett alt av næringsliv har etablert seg på Noresund, fordi det er her all trafikken går forbi, selvom dette ble litt svekket i forbindelse med omleggingen av riksvei 7. La oss nå passe på at dette sentrumet ikke blir ytterligere svekket.

Vi mener at én felles Krødsheradskole må ligge på Noresund og at dette vil være til det beste for fremtiden og for de barna som skal ta over etter oss.